

METODOLOŠKO POJASNILO

Stanka Intihar

DOHODKI PREBIVALSTVA

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

- Dohodki prebivalstva, Slovenija, letno (Prva objava)
- Dohodki prebivalstva, Slovenija, letno, podrobni podatki (Elektronska objava)

April 2024

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNI OKVIR.....	3
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	3
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	3
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV.....	4
6	DEFINICIJE.....	5
7	POJASNILA.....	8
8	OBJAVLJANJE PODATKOV.....	9
9	REVIDIRANJE PODATKOV.....	9
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA.....	9

1 NAMEN

Namen objave podatkov je prikaz prejetih bruto in neto dohodkov prebivalstva Slovenije po različnih teritorialnih enotah oz. ravneh (kohezijski regijah, statističnih regijah, občinah).

Ključne statistike, ki jih objavljamo, so:

- povprečni bruto in neto prejeti dohodek na prebivalca
- povprečni bruto in neto prejeti dohodek na prejemnika dohodka
- mediana bruto in neto prejetega dohodka prejemnikov dohodka
- delež posamezne vrste/skupine dohodka v skupnem bruto ali neto prejetem dohodku

Dohodkovne skupine, za katere objavljamo prej navedene ključne statistike:

- dohodek iz dela
- pokojnine
- starševska nadomestila, družinski in socialni prejemki
- dohodek iz premoženja, kapitala in drugi prejemki

2 PRAVNI OKVIR

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Zakon o državni statistiki \(Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01\)](#)

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enota, ki jo opisujejo objavljeni podatki, je prebivalec Slovenije (to je oseba, ki ima na referenčni datum običajno prebivališče v Sloveniji) in prebivalec Slovenije, ki je hkrati tudi prejemnik dohodka. Glavne opazovane značilnosti prebivalcev in prejemnikov dohodka so prejeti bruto dohodki, prejeti neto dohodki in teritorialno območje.

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Enota opazovanja je prebivalec Slovenije (to je oseba, ki ima na referenčni datum običajno prebivališče v Sloveniji).

Zajetje enot je popolno. Zajete so vse osebe, ki so na referenčni datum prebivalci Slovenije. Referenčni datum je zadnji dan v letu ob polnoči.

Tabela 1: Število prebivalcev po letih raziskovanja

Leto	Število prebivalcev	Referenčni datum stanja prebivalstva
2014	2 062 874	31. 12. 2014 = 1. 1. 2015
2015	2 064 188	31. 12. 2015 = 1. 1. 2016
2016	2 065 895	31. 12. 2016 = 1. 1. 2017
2017	2 066 880	31. 12. 2017 = 1. 1. 2018
2018	2 080 908	31. 12. 2018 = 1. 1. 2019
2019	2 095 861	31. 12. 2019 = 1. 1. 2020
2020	2 108 977	31. 12. 2020 = 1. 1. 2021
2021	2 107 180	31. 12. 2021 = 1. 1. 2022
2022	2 116 972	31. 12. 2022 = 1. 1. 2023

Vir: SURS

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatke za letno statistično raziskovanje »Dohodki prebivalstva« (RAVEN-DOH) pridobivamo letno, izključno iz administrativnih in statističnih virov.

Iz obstoječih registrov in administrativnih evidenc pridobimo podatke o dohodkih in jih povežemo z demografskimi in teritorialnimi podatki.

Lastni viri SURS:

- Sestava prebivalstva (DEM-PREB/ČL),
- Socioekonomske značilnosti prebivalstva in selivcev (SEL-SOC),
- Registrski popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v RS (REGISTRSKI POPIS).

Registrske in administrativne podatke, ki jih uporabimo v tem raziskovanju, pridobimo od ustanov, ki zbirajo določene podatke za svoj namen. Te ustanove so:

- Finančna uprava RS (FURS): kontrolni (vključno s podatki o cedularno obdavčenih dohodkih ter dohodkih, ki so oproščeni plačila dohodnine) in odmerni podatki dohodnine, davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, iREK obrazci;
- Agencija RS za javnopravne evidence in storitve (AJPES): zaključni računi (izkaz poslovnega izida in bilanca stanja za samostojne podjetnike);
- Zavod RS za zaposlovanje (ZRSZ): nadomestila za primer brezposelnosti;
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ): pravice iz naslova starševskih nadomestil in družinskih prejemkov, socialnega varstva (denarnih socialnih pomoči in subvencij najemnin od leta 2022 dalje), štipendije;
- Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP): kmetijske subvencije,
- Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ): pokojnine in ostale pravice iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja;

- Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ): Centralni register prebivalstva (CRP), Evidenca gospodinjstev.

Podatke navedenih ustanov pridobimo na podlagi sklenjenih dogovorov, sporazumov in tehničnih protokolov o izmenjavi podatkov, najpozneje do sredine januarja tekočega leta za predprejšnje leto.

6 DEFINICIJE

Prejeti bruto dohodek osebe je vsota vseh obdavčljivih (z dohodnino in cedularnim davkom) in neobdavčljivih bruto dohodkov, ki jih je oseba prejela v posameznem koledarskem letu: dohodka iz dela (dohodkov iz delovnega razmerja, dohodkov dijakov in študentov, dohodkov iz drugega pogodbenega razmerja, dohodka iz dejavnosti in kmetijske dejavnosti), pokojnin z dodatki, starševskih nadomestil, družinskih prejemkov, nadomestil za brezposelnost, štipendij in socialnih prejemkov ter dohodka iz premoženja, kapitala, obresti, dividend in drugih prejemkov.

V tem dohodku se ne upoštevajo denarni transferji med gospodinjstvi (razen preživnin), dohodek v naravi (razen bonitet), pripisana najemnina, dohodek iz sive ekonomije, prispevki delodajalcev. Vključeni so samo dohodki iz uradnih evidenc.

Dohodki se evidentirajo po načelu denarnega toka, torej tako, kot so bili prejeti v koledarskem letu. Upoštevajo se dohodki prebivalcev Slovenije, prejeti v Sloveniji in tujini.

Cedularna obdavčitev je enkratna in dokončna obdavčitev nekaterih dohodkov, ki se ne všttevajo v letno osnovo za odmero dohodnine po enotni davčni stopnji za vse zavezanke. V Sloveniji so cedularno obdavčeni dohodki iz kapitala ([obresti](#), [dividende](#), [kapitalski dobički](#)), dohodki od oddajanja premoženja v najem (najemnine) in dohodek iz dejavnosti, ugotovljen z upoštevanjem normiranih stroškov.

Prejeti neto dohodek osebe je vsota vseh obdavčljivih in neobdavčljivih neto dohodkov, ki jih je oseba prejela v posameznem koledarskem letu, v Sloveniji ali tujini. Je bruto dohodek, od katerega so odšteti dejanski ali normirani stroški, prispevki za socialno varnost (prispevki delojemalca), plačana akontacija dohodnine v Sloveniji in tujini ter doplačilo dohodnine, prišteto pa mu je vračilo dohodnine. Od davkov sta odšteta samo dohodnina in cedularni davek.

Dohodek iz dela je dohodek iz delovnega razmerja (plača, nadomestilo plače in povračilo stroškov v zvezi z delom, npr. za prehrano med delom ter za prevoz na delo in z dela, bonitete, regres za letni dopust, del plače za poslovno uspešnost, jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi in solidarnostne pomoči, premije za prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, dohodek za vodenje družbe in drugi dohodki iz delovnega razmerja), dohodek dijakov in študentov, ustvarjen z delom prek pooblaščenih organizacij, dohodki iz drugega pogodbenega razmerja (dohodki verskih delavcev, preostali dohodki iz drugega pogodbenega razmerja, dohodki od osebnega dopolnilnega dela, prejemki za občasno delo invalidov, ki niso v delovnem razmerju, dohodki,

prejeti na podlagi pogodbe o vojaški službi v rezervni sestavi, prejemki pripornikov, obsojencev in mladoletnikov za delo v prevzgojnim domu, prejemki za opravljanje občasne ali začasne nege ali pomoči invalidom), dohodek iz dejavnosti (dobiček, ugotovljen na podlagi davčnega obračuna, in dohodek iz dejavnosti, ugotovljen z upoštevanjem normiranih stroškov, ali dobiček iz davčnega obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti), dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (katastrski dohodek iz kmetijske in gozdarske dejavnosti ali del kmetijskih subvencij).

Pokojnine so starostne, družinske in invalidske pokojnine, letni dodatek, priznavalnine, doživljenjske mesečne rente žrtev vojnega nasilja in vojne za Slovenijo, pokojninske rente, nadomestila iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, enkratni solidarnostni dodatek za uživalce pokojnin in poklicnih pokojnin.

Starševska nadomestila, družinski in socialni prejemki so starševski in družinski prejemki (dodatek za nego in varstvo otroka, delno plačilo za izgubljeni dohodek, porodniško nadomestilo in nadomestilo za nego otroka, posvojiteljsko nadomestilo, nadomestilo za plačan očetovski dopust, prispevki za neplačan očetovski dopust, prispevki za 4 ali več otrok, prispevki iz naslova krajšega delovnega časa, starševski dodatek in pomoč ob rojstvu otroka, nagrade v skladu z zakonom, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, prejemki rejnikov ali izvajalcev socialnovarstvene storitve oskrbe v drugi družini za storitve po pogodbi s CSD, subvencije mladi družini za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja, otroški dodatek, dodatek za veliko družino in dodatek za nego in varstvo otroka, nadomestilo preživnine, izplačane prek jamstvenega in preživninskega sklada, preživnine za vzdrževane družinske člane, enkratni solidarnostni dodatek za prejemnike otroškega dodatka in rejnike ter izplačilo povečanega zneska dodatka za veliko družino), nadomestila za brezposelnost, štipendije in socialni prejemki (denarna socialna pomoč, subvencija najemnine, druga nadomestila iz obveznega socialnega zavarovanja, pomoči in prejemki socialno ogroženim, invalidnina za telesno okvaro, invalidski dodatek in dodatek za posebno invalidnost, varstveni dodatek k pokojnini, dodatek za pomoč in postrežbo, dodatek za tujo nego in pomoč, veteranski dodatek, posebni dodatek po zakonu o vojnih veteranih, pomoči humanitarnih organizacij socialno ali drugače ogroženim osebam, pomoči dobrodelnih ustanov pomoči potrebnim osebam, posmrtnina, prejemki otrok iz šolskega sklada, enkratni solidarnostni dodatki, energetski dodatki).

Dohodek iz premoženja, kapitala in drugi prejemki so: dohodek iz premoženja (iz oddajanja premoženja v najem, iz prenosa premoženjske pravice), dobiček iz kapitala (ustvarjen z odsvojitvijo vrednostnih papirjev in deležev v gospodarskih družbah, z odsvojitvijo nepremičnine), obresti, dividende in drugi prejemki (darila, preostali drugi obdavčljivi dohodki, denarne nagrade za osvojene medalje, izplačane iz proračuna, dohodki na podlagi pogodbe o prostovoljnem služenju vojaškega roka, subvencije, ki se v skladu s posebnimi predpisi izplačujejo iz proračuna, zamudne obresti, izplačane na podlagi sodne ali upravne odločbe ali poravnave, dohodki, prejeti za prostovoljno usposabljanje za nepoklicno opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči, prejemki beguncev, oseb z začasnim zatočiščem in tujcev iz proračuna).

Prejemnik bruto dohodka je prebivalec, ki je v posameznem koledarskem letu prejel bruto dohodek, višji od 1 EUR. **Prejemnik neto dohodka** je prebivalec Slovenije, ki je v posameznem koledarskem letu prejel neto dohodek, višji od 1 EUR.

Prejemnik dohodka iz dela je prebivalec, ki je v koledarskem letu prejel dohodek iz dela, višji od 1 EUR. **Prejemnik pokojnine** je prebivalec, ki je v koledarskem letu prejel pokojnino, višjo od 1 EUR. **Prejemnik starševskega nadomestila, družinskega in socialnega prejemka** je prebivalec, ki je v koledarskem letu prejel starševsko nadomestilo, družinski ali socialni prejemek, višji od 1 EUR. **Prejemnik dohodka iz premoženja, kapitala in drugih prejemkov** je prebivalec Slovenije, ki je v koledarskem letu prejel dohodek iz premoženja, kapitala ali druge prejemke, višje od 1 EUR.

Prebivalec Slovenije je oseba, ne glede na državljanstvo, s prijavljenim stalnim in/ali začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki v Sloveniji prebiva ali ima namen prebiti eno leto ali več in ni začasno odsotna iz Republike Slovenije eno leto ali več.

Prebivalstvo Slovenije sestavljajo vse osebe, ki imajo v Sloveniji običajno prebivališče, tj. vse osebe ne glede na državljanstvo, ki imajo v Sloveniji namen prebiti najmanj eno leto:

- osebe, ki imajo v Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče, brez tistih, ki so odsotni v tujini eno leto ali dlje in so svoj odhod prijavili v upravni enoti svojega stalnega prebivališča. Te osebe štejemo kot prebivalce na naslovu stalnega prebivališča;
- osebe, ki imajo v Sloveniji prijavljeno začasno prebivališče, katerega skupno trajanje veljavnosti je vsaj eno leto. Te osebe se kot prebivalci Slovenije upoštevajo na naslovu zadnjega prijavljenega začasnega prebivališča;
- osebe, ki imajo v Sloveniji poleg stalnega prijavljeno še začasno prebivališče, brez tistih, ki so odsotni v tujini eno leto ali dlje in so svoj odhod prijavili v upravni enoti svojega stalnega prebivališča. Te osebe se običajno upoštevajo kot prebivalci Slovenije na naslovu začasnega prebivališča (npr. študenti, ki imajo začasno prebivališče v študentskih domovih ali pri zasebnih stanodajalcih, stanovalci domov starejših občanov, socialnovarstvenih zavodov, zaporniki).

Običajno prebivališče je naselje, kjer oseba preživlja večino svojega nočnega počitka.

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Podatki na nižjih teritorialnih ravneh od Slovenije, tj. po kohezijskih in statističnih regijah ter občinah, se v objavah prikazujejo v skladu s Standardno klasifikacijo teritorialnih enot NUTS in SKTE. Razlaga klasifikacij je dostopna na:

<http://www.stat.si/statweb/Methods/Classifications>

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Podatke smo uredili z uporabo ustreznih sistemskih in individualnih popravkov.

Več o urejanju podatkov lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Statistično urejanje podatkov](#).

UTEŽEVANJE

Postopkov uteževanja podatkov nismo uporabili.

DESEZONIRANJE

Postopki desezoniranja niso smiselni.

7.3 INDEKSI

Indeksov ne objavljamo.

7.4 NATANČNOST

Natančnosti ne izračunavamo.

7.5 DRUGA POJASNILA

Podatek, ki je statistično zaščiten zaradi varovanja zaupnosti poročevalskih enot, nadomestimo z znamenjem »z«.

Zaradi zaokroževanja se vsote nekaterih objavljenih podatkov ne ujemajo.

Dolžina časovnih vrst

Objavljeni rezultati raziskovanja Dohodki prebivalstva (RAVEN-DOH) se nanašajo na posamezna leta izvedbe raziskovanja, in sicer od leta 2014 dalje, prikazani pa so za celo Slovenijo ter po kohezijskih regijah, statističnih regijah ter občinah.

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

Podatke objavljamo letno:

- Podatkovna baza SiStat: [Kakovost življenja](#) – Dohodek, revščina in socialna izključenost: Dohodki prebivalstva po podatkih iz registrskih virov. Podatki se prikazujejo absolutno (v EUR) in v obliki odstotkov (delež posamezne vrste/skupine dohodka v skupnem dohodku), po kohezijskih in statističnih regijah ter občinah.
- Prva objava (Kakovost življenja – Dohodek, revščina in socialna izključenost): »Dohodki prebivalstva, Slovenija, letno«
- Elektronska objava (Kakovost življenja – Dohodek, revščina in socialna izključenost): »Dohodki prebivalstva, podrobni podatki, Slovenija, letno«

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Začasnih podatkov ne izkazujemo. Objavimo le končne podatke.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

V časovni vrsti ni prišlo do prelomov, zato so vse časovne točke primerljive.

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

- Vprašalnik:
 - Podatkov za to raziskovanje SURS ne zbira z vprašalnikom.